

починає економити тільки тоді коли за це потрібно платити. Підтримувати здатність водних екосистем до самооновлення шляхом зменшення використання синтетичних мийних засобів, а у сільському господарстві переходити на добрива пролонгованої дії.

Висновок. Отже, враховуючи вищезазначене, керуючись чинним законодавством, необхідно розпочати виділення земель водного фонду і здійснювати в їх межах відповідну водоохоронну діяльність. Прибережні захисні смуги річок і водойм стануть надійним захистом від замулення і забруднення. Знаючи важливість існування малих річок для належного функціонування всіх елементів довкілля та законодавчі обмеження щодо здійснення діяльності в межах басейнів малих рік доцільно об'єднувати зусилля органів влади та місцевого населення для пошуку спільних та дієвих рішень для управління та охорони водних ресурсів усіма можливими законними методами. Їх збереження буде гарантією та індикаторами доброго стану довкілля - збереже екосистему та запаси якісної прісної води для наступних поколінь.

Список використаних джерел

1. Вишневський В.І. Про стан малих річок України. *Меліорація і водне господарство*. 1994. Вип.80. С. 47-58.
2. Вишневський В.І. Про зміни клімату і стоку річок України. *Меліорація і водне господарство*. 1996. Вип. 83. С. 72-81.
3. Вишневський В., Ворончук М. Паводки, посухи та інше. *Надзвичайна ситуація*. 1999. №3. С. 40-41.
4. Водне господарство в Україні. За ред. А.В. Яцика, В.М. Хорева. К.: Генеза, 2000. 504 с.
5. Хільчевський В.К. Водопостачання і водовідведення. Гідроекологічні аспекти. К.: ВЦ "Київський університет". 1999. 319 с.
6. Довідник з агрохімічного та агроекологічного стану ґрунтів України. Носко Б.С., Прістер Б.С., Лобода М.В. Київ: "Урожай". 1994. 329 с.

УДК 504.2

Мазур О.В., студентка спеціальності 101 "Екологія", ступеня вищої освіти "Магістр" КЗВО "Вінницька академія безперервної освіти".

Науковий керівник: **Рябокоть О.В.** – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології, природничих та математичних наук КЗВО "Вінницька академія безперервної освіти".

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ У М. ВІННИЦЯ

Проаналізовано основні завдання і перспективи розвитку екологічного туризму. Розглянуто аспекти формування екологічного туризму.

Ключові слова: екологічний туризм, стратегія сталого розвитку, екологія, екологізація, природні ресурси, навколишнє середовище.

The main tasks and prospects of ecological tourism development are analyzed. Aspects of formation of ecological tourism are considered.

Key words: ecological tourism, strategy of sustainable development, ecology, greening, natural resources, environment.

Постановка проблеми. Зелений або екологічний туризм – це особливий напрям відпочинку для людей, перевантажених повсякденними проблемами, побутом і урбаністичним оточенням. Цей вид відпочинку спрямований на усамітнення та спілкування з природою, проживання в сільському середовищі або інших екологічних територіях. Головна мета зеленого туризму – абстрагуватися від шуму мегаполіса, зануритися у той світ, у якому жили наші предки.

В місті Вінниця природні умови та охорона навколишнього середовища сприяють розвитку екологічного туризму. Збереження біотичного і ландшафтного різноманіття, формування регіональної екологічної мережі є пріоритетними напрямками розвитку екологічного туризму в регіоні. Основні принципи екотуризму направлені на покращення добробуту населення та зменшення негативного впливу туристичних потоків на навколишнє середовище. Головною ідеєю екологічного туризму є піклування та збереження природного навколишнього середовища, що використовується для туристичних цілей та реалізується в його завданнях та функціях [1]. Ситуація на території України загалом є дуже неоднозначною. У певних областях, де наприклад, активно працює індустріальна сфера, екотуризм розвивати досить складно через дуже велике навантаження на природу, яке зменшувати є не вигідним з точки зору економіки.

Мета статті – проаналізувати стан і проблеми розвитку екологічного туризму у м. Вінниця та України.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день похід у гори або проживання в наметі в лісовій гушавині для людини, котра звикла до автоматичних систем, комп'ютерних технологій, транспорту й елементарних побутових умов, що забезпечують комфорт, — справжній подвиг. Небагато хто готовий залишити все це і самотійно прожити певний час у горах або лісі, однак зелений туризм в Україні нині набуває популярності. З метою безпеки, підстрахування і складання ефективного маршруту наймають організаторів, котрі займаються подібним видом туризму [4].

Актуальність розвитку екологічного туризму набуває дедалі більшого значення, тому що саме ця галузь перебуває на початковій стадії розвитку. Екотуристичні мандрівки організуються переважно самотійно, комерційна діяльність у цьому напрямі лише зароджується. Однак помітне виокремлення двох шляхів розвитку екологічного туризму – “американського” та “європейського”. Перший – спортивно-туристські подорожі в екстремальних природних умовах, другий – організований відпочинок у сільській місцевості із залученням до традиційної місцевої культури (в Україні цей вид туризму називають сільським, зеленим або агротуризмом)

У місті Вінниця, можна помітити таку ж тенденцію, як і по всій території країни. З одного боку в деяких районах області є досить ресурсів та об'єктів для розвитку екологічного туризму, а з іншого – через погану екологію та енергетичну й іншу промисловість у районах цей вид туризму розвивати досить складно.

На території Вінницької області розташована значно менша кількість промислових підприємств, ніж у східних областях. Зрозуміло, що промислові підприємства головним чином впливають на навколишнє середовище та несуть, як правило, негативний вплив на екологію, що несприятливо впливає на розвиток екотуризму. Проте окрім негативних факторів в області є і позитивні, які можуть сприяти розвитку екотуризму, серед них можна виділити:

- 1) наявність в області великої кількості об'єктів природнозаповідного фонду;
- 2) збереження навколишнього середовища;
- 3) унікальність флори і фауни;
- 4) створення спеціалізованих структур та відділів з питань туризму та рекреації у національних парках, лісництва, що займаються облаштуванням екологічних стежок, просуванням рекреаційного потенціалу відповідних територій;
- 5) вигідне географічне розташування області, що сприяє створенню міжрегіональних і міжнародних піших турів і маршрутів;
- 6) екологічна просвітницька робота в середніх навчальних закладах;
- 7) відстеження кількості туристів, що проходять через пропускні пункти;
- 8) наявність достатньої кількості природничих музеїв та експозицій;
- 9) активна співпраця заповідних територій та громадських організацій у розробці та реалізації проектів міжнародної технічної допомоги.

Розвиток екологічного туризму може значно покращити економічносоціальне становище регіону. Це оптимальний та ефективний механізм стримування негативних процесів. За допомогою екологічного туризму можна покращити умови розвитку внутрішнього туризму і надати країні гарний імідж та конкурентоспроможність. За умов постійного розвитку та вдосконалення цього напрямку, він може стати одним з конкурентоспроможних видів туризму країни [4].

Висновки. Враховуючи природно-ресурсний потенціал регіону, Вінничина повинна розвиватись виключно інтенсивним шляхом, на якому екологічне зростання не буде суперечити збереженню і поліпшенню якості довкілля, сприятиме раціональному використанню природних ресурсів, збереженню і відтворенню ландшафтно-біотичного різноманіття. Це вимагає переорієнтації економіки на формування рекреаційно-туристичного комплексу, зокрема екологічного туризму через пріоритетність використання потенціалу області.

Список використаних джерел

1. Сорокіна Г.О. Екологічний туризм: навчальний посібник. Луганськ: Вид-во ДЗ “ЛНУ ім. Тараса Шевченка”, 2013. 206 с.
2. Офіційний сайт Міністерства енергетики та захисту довкілля України. URL: <https://menr.gov.ua> (дата звернення: 15.04.2020).
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/tpo/tpo_u/arh_tpo.html (дата звернення: 15.04.2020).
4. Посохов І.С., Сагайдачна А.В. Перспективи розвитку екологічного туризму в Україні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія “Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм”*. 2019. Вип. 9. С. 203–212. URL: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/14472> (дата звернення: 15.04.2020).